

KRISTĪGĀS DEMOKRĀTIJAS NĀKOTNE ORIENTIERIS NĀKAMAJĀM PAAUDZĒM

2020. gada decembris

Mēs dzīvojam globālu krīžu laikā. Ilgtermiņa ekonomikas krīze liek daudziem apšaubīt globalizācijas pozitīvo lomu. Ekoloģiskā krīze apdraud visu to, kas mūsu pasauli padara apdzīvojamu. Nespēja efektīvi rīkoties un atrisināt šīs problēmas izraisa dziļu politisku krīzi. Situācijā, kad Eiropas sabiedrības neuzticas saviem pārstāvjiem, šķiet, ka tās sadalās sašķeltās kopienās, kas apgrūtina demokrātiska dialoga iespēju. Nesenais teroristu uzbrukumu vilnis mūsu valstīs apstiprina šo draudu aktualitāti.

Šajā vēstures posmā Eiropa ir krustcelēs. Pēdējās desmitgadēs cilvēki ir izcelti no nabadzības. Ir samazinājies kara, bada un slimību uzliesmojumu biežums. Mūsu kontinents ir izveidojis jaunus ceļus, lai nonāktu pie pašreizējās formas, kas, nebūdamā izcila, tomēr ir paraugs, kurš tiek augstu vērtēts visā pasaulē. Mūsdienās šie panākumi tiek apšaubīti. Mūsu atbildība un pienākums ir aizsargāt pagātnes sasniegumus. Eiropas Savienība joprojām ir pasaules otrā lielākā ekonomiskā lielvara, taču mēs saskaramies ar spēcīgu konkurenci no citu pasaules lielvaru puses gan attiecībā uz ekonomisko ietekmi, gan izaicinājumiem mūsu politiskajai sistēmai un dažos gadījumos – mūsu patiesajām vērtībām un principiem. Piemēram, Ķīna ar Zīda ceļa projektu pauž jaunu ekonomisko un ģeopolitisko ambīciju. Papildus šīm jaunajām parādībām pandēmija, kas bija zīmīga parādība visu 2020. gadu, ir atsegusi Eiropas rūpniecisko un tehnoloģisko atkarību daudzās stratēģiskās jomās. Savstarpējā atkarība vairs netiek uzskatīta tikai par drošības garantu, bet arī par nedrošības avotu. Protams, Eiropa joprojām ir kontinents ar visaugstākajiem attīstības rādītājiem pasaulē, bet tai ir grūti atrast savu vietu starp lielākajām lielvarām, kuru pieaugošā ietekme ir izaicinājums multilaterālismam. Mūsu demokrātisko sabiedrību, divdesmit

piecu gadsimtu vēstures mantinieču, spēja kontrolēt savu likteni ir apdraudēta.

Šie jautājumi mudina kristīgo demokrātiju, politisko spēku, kas pēdējo desmitgažu laikā ir bijis galvenais Eiropas integrācijas dzinējspēks, pastiprināt un atsākt virzīt jēgpilnas pārmaiņas. Lai radītu jaunas cerības, mēs pieturamies pie kristīgi demokrātiskā mantojuma, jo īpaši pie divu tūkstošu gadu garumā pārbaudītās katoļu un protestantu sociālās mācības, kuras pamatā ir pārvaldība, personālisms, subsidiaritāte, atbildība un solidaritāte. Mēs sevi redzam kā priekšgājēju pateicīgus mantiniekus un kā šī mantojuma stiprinātus. Mēs lūkojamies nākotnē bez noslēgšanās pagātnē.

Mēs, ETP grupa, uzskatām, ka mūsu vērtības joprojām ir vispēcīgākais izejas punkts nākotnes veidošanā, jo tās apvieno labāko no konservatīviem, liberāliem un kristīgi sociāliem domāšanas veidiem kopīgā pasaules uztverē. Pateicoties šīm vērtībām, centriski labējie spēki iegūst nozīmi, kas sniedzas tālāk par ikdienas politiku. Reliģija mūsu rīcību iedvesmo, bet ne ierobežo – kristīgās demokrātijas stāsts nav par reliģiju, bet gan par precīzu politisku pieeju, kuras pamatā ir ikviena cilvēka cieņas un tolerances pamatvērtības, un par politiskā aicinājuma kā kalpošanas cilvēcei izpratni. Tas nozīmē, ka kristīgā demokrātija ietver visus kristiešus, jebkuras citas reliģijas ticīgos, kā arī neticīgos. Kristīgā demokrātija ir vairāk nekā tikai piekars, tā ir mūsu orientieris pasaulē. Mums ir no jauna jāiemācās runāt par PPE grupas pamatidentitāti.

Taču mums ir jāpārtulko mūsu vērtības tagadnes valodā. Tādēļ jaunu kristīgās demokrātijas mērķu un uzdevumu noteikšana ir nepieciešama ne tikai centriski labējo nākotnei, bet arī Eiropas nākotnei. Šajā globālo krīžu laikā pirmā

politiskā atbildība ir saglabāt un nodot tālāk nākamajām paaudzēm mūsu visvērtīgāko mantojumu. Nodot tālāk dabu, kuras ekoloģiskā nestabilitāte mūsdienās apdraud dažādu jomu vitāli svarīgu līdzsvaru. Nodot tālāk mūsu bagāto kultūras mantojumu, kas padarīts trauslāks jaunu šķelšanos Eiropas sabiedrības dēļ. Visbeidzot, nodot kopīgas rīcības iespēju, izmantojot politiku un demokrātiskas iestādes. Eiropa ir pārdzīvojuši dibināšanas un saglabāšanas posmus. Šodienas kritiskajā punktā mūsu politiskās ģimenes misija ir glābt to, kas ir jāglābj, lai iezīmētu ambiciozu virzību uz gaišu nākotni.

1. Dabas aizsardzība

Mūsu pienākums ir nodrošināt skaidru redzējumu ekoloģijas jomā. Cilvēkam daba nepieder, viņš to manto. Viņam ir jānodod tās dārgumi tālāk nākamajām paaudzēm un jācenšas saglabāt pasauli tādu, kurā joprojām ir iespējama dzīvība. Cilvēks ir daļa no dabas, viņš paļaujas uz to un viņam būtu attiecīgi jāuzvedas. Aizmirstot to, mēs esam radījuši bīstamu nelīdzsvarotību nākotnei. Tomēr mēs nevarēsim novērst kaitējumu, izvēloties izzust. Mums ir jāveicina cilvēku kā šīs pasaules pārvaldītāju loma. Atbildība pret dabu nenozīmē, ka cilvēks noliedz savu lomu, pārtrauc darbību vai mēģina sevi pazudināt, bet gan izrāda atbildību par humānāku pasauli un ar prātu rod ilgtspējīgu risinājumu. Mums ir jābalsta savi lēmumi uz faktiem un zinātni, nevis jāpaļaujas uz virspusēju ideoloģiju un komunikāciju, kuru vada saukļi un kurai ir atņemta būtība. Tikai strādājot apdomīgi un domājot ilgtermiņā, mēs spēsim atjaunot klimata līdzsvaru, aizsargāt biodaudzveidību, veicināt dzīvnieku labturību, rūpēties par ainavām un nodot tālāk pasaules skaistumu. Cilvēki visur saprot, ka mēs nevaram turpināt patērēt zemes sniegtos labumus tā, kā mēs to esam darījuši pagātnē. Mums ir jānosaka ekonomikas pārveides termiņi un jābūt vienotiem šajā jautājumā. Arī šajā jomā mums ir jāuzticas Eiropas garam un tā radīšanas spējai, stājoties pretī ekoloģiskajam izaicinājumam.

Mūsu atbildība par dzīvīgas dabas nodrošināšanu neaprobežojas ar vides aizsardzību. Mēs esam arī paša cilvēka stāvokļa aizbildņi, kuriem ir saistoša absolūtā prasība par cilvēka cieņu, tā dabas veidojošajām iezīmēm, apziņas brīvību un pamattiesību ievērošanu. Visām personām ir pašvērtība neatkarīgi no viņu lietderības cilvēcei. Mūsu pienākums ir

saglabāt pasauli, kurā patiesi cilvēciska dzīve joprojām ir iespējama, aizsargājot attiecību pasauli, kas ir mūsu dzīves pamats: cilvēku savstarpējo uzticēšanos, piederības sajūtu konkrētām kopienām, pirmkārt, ģimenei un politiskajai kopienai, kas saista indivīdus atbilstoši izpratnei par kopējo labumu. Tās ir struktūras, ar kuru palīdzību katra persona var tikt veidota un var īstenoties, var attīstīt savu prātu un intelektu, mācīties dzīvot kopā ar citiem un atbalstīt patiesu brīvību, ko ierobežo atbildība. Nav politikas, kas liktu pamatus nākotnei bez atbalsta ģimenēm, kuras ir ikvienas sabiedrības pamats un tās turpmākās vitalitātes priekšnoteikums. Šā iemesla dēļ mēs zinām, ka Eiropā demogrāfisko problēmu nevar ignorēt. Intelektuālā darbaspēka emigrācija, jo īpaši no ziemeļiem uz dienvidiem un no austrumiem uz rietumiem, zemie dzimstības rādītāji un sabiedrību novecošana nesamērīgi ietekmē dažādas grupas, paaudzes un reģionus. Šī negatīvā demogrāfiskā spirāle ietekmē ekonomiku, radot ievērojamu darbaspēka trūkumu, kā arī mūsu jaunatni un sociālās sistēmas. Tā apdraud mūsu valstu nākotni. Tāpēc mums visu politikas jomu lēmumos būtu jāiekļauj demogrāfijas pīlārs. Mēs vēlamies ne tikai saglabāt ģimenes, bet arī radīt apstākļus ģimeņu labklājībai, panākot darba un ģimenes dzīves līdzsvaru un atbalstot bērniem atvērtu sabiedrību.

Turklāt pēc koronavīrusa pandēmijas trauksmes signāla sabiedrībai arvien svarīgāks kļūst veselības jautājums. Mēs kā kristīgie demokrāti vienmēr cenšamies līdzsvarot personas fizisko, garīgo un sociālo aizsardzību un brīvību, kas ir mūsu rīcības centrā. Mēs ticam sabiedrībai, kas palīdz grūtībās nonākušajiem. Medicīniskajos pētījumos parastajai komerciālajai loģikai ir jāseko sabiedrības vispārējām interesēm, jo šie pētījumi attiecas uz nepieciešamā jomu. Lai to sasniegtu, mēs atbalstām starptautisko zinātnisko sadarbību, lai Eiropa varētu sniegt ieguldījumu medicīnas attīstībā un gūt no tās labumu.

Slimībām nav robežu. Tāpēc veselība ir kopīga problēma. Mums ir jāpalielina Eiropas noturība un neatkarība attiecībā uz medicīnisko materiālu piegādi un aktīvajām farmaceitiskajām vielām, jāinvestē kopīgos pētniecības projektos, jānodrošina visiem iedzīvotājiem pienācīga piekļuve medicīniskajiem pakalpojumiem, jāstiprina Eiropas pārrobežu un reģionālā sadarbība veselības aprūpes jomā un jāattīsta tehnoloģijas, kas kalpo labākai aprūpei, vienlaikus nosakot pacientu tiesību aizsardzības augstus standartus. Lai

veselības pamatpakalpojumu sniegšana būtu nepārtraukta un droša, ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt pamata infrastruktūras noturību pret ārējiem satricinājumiem. Šajā sakarā mēs jau esam paiduši skaidru nostāju par Eiropas inovatīvā potenciāla izmantošanu cīņā pret vēzi. Tagad mums ir jāstrādā pie nākotnes prasībām atbilstošas Eiropas veselības politikas, kas būs sagatavota nākamajai krīzei, un pie palīdzības iedzīvotājiem saglabāt labu veselību vecumdienās.

2. Nākotnes labklājības apstākļu nodrošināšana

XXI gadsimta globalizētajā pasaulē mūsu pienākums ir noteikt sociālās tirgus ekonomikas nozīmi Eiropas ekonomikā un ārpus tās. Preču, kapitāla, pakalpojumu un personu brīva aprīte, kā arī pati konkurence ir jāpapildina ar cilvēka cieņas ievērošanu. Stabilitātes nodrošināšana mūsu sabiedrībā nozīmē apstākļu radīšanu kopīgai labklājībai ilgtspējīgā veidā. To var panākt tikai ar nopelniem, veicot pienācīgu darbu, kura cienīgumu un būtisko nozīmi ekonomikā un sabiedrībā atzīst kristīgā demokrātija. Darbs rada preces un pakalpojumus, kas vajadzīgi dzīvei vai dzīves apstākļu uzlabošanai. Ar kolektīvajiem centieniem darbā rodas būtiskas attiecības starp cilvēkiem. Mēs noraidām jebkādu koncepciju, kurā darbs tiktu uzskatīts tikai par cīņu par varu un būtu saistīts ar spiediena izdarīšanu un apspiešanu – nulles summas spēli, kurā vienas personas ieguvums nozīmē zaudējumu otrai pusei. Mēs uzskatām, ka darbs ļauj ikvienai sabiedrībai kopīgi radīt daudz vairāk nekā atsevišķu centienu summu. Tas nozīmē, ka Eiropai ir jārikojas, lai nodrošinātu cieņu pret darbu un taisnīgu atalgojumu. Algām jābūt tādām, kas cilvēkiem ļauj dzīvot cienīgi. Tas nozīmē arī uzņēmējdarbības brīvību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus tirdzniecībā, vienotajā tirgū un tā starptautiskajās tirdzniecības attiecībās. Ekonomika kalpo cilvēkam, nevis otrādi.

Mēs zinām, ka darbs ir daudz kas vairāk nekā tikai algas saņemšana. Tas sniedz cilvēkiem mērķi, jēgu un brīvību, kā arī mijiedarbību ar līdzcilvēkiem un radošumu. Mēs esam cieši pārliecināti, ka darbs ir līdzeklis, ar kura palīdzību cilvēks apzinās savu personību un pauž savas personīgās īpašības un ievirzes. Tas sniedz cilvēkiem iespēju piedalīties kaut kā tāda veidošanā, kas ir vairāk nekā viņu pašu dzīves. Tāpēc mēs apstiprinām, ka darbvietu radīšana, mācību iespējas un uzņēmējdarbība ir daudz labāka politika

nekā tiešs materiāls atbalsts, īpaši ar mērķi samazināt jauniešu bezdarbu. Definējot un īstenojot Eiropas politikas virzienus un darbības, ir jāņem vērā mērķis panākt augstu nodarbinātības līmeni. Tāpat mēs esam cieši pārliecināti par privātīpašuma vērtību, jo tas garantē brīvību, vienlaikus radot atbildības sajūtu. Mēs atzīstam brīvprātīgā darba vērtību, kas daudzējādā ziņā sniedz labumu mūsu sabiedrībai un atbalsta grūtībās nonākušus cilvēkus.

Neviena sabiedrība nav pārtikusī, taisnīga un vienota bez darba. Tas nozīmē arī to, ka mūsu attīstītās valstis nevar to uztvert tikai kā izmaksu faktoru vai mēģināt no tā atbrīvoties, jo īpaši uzticot mazāk pārtikušām tautām ražot mums. Sociālā tirgus ekonomika balstās uz abpusēju labumu, ko sniedz tirdzniecība, ar nosacījumu, ka ikviens laiž tirgū sava darba rezultātu.

No šāda viedokļa tirdzniecība ir labklājības un abpusēju ieguvumu avots. Kamēr spēkā ir cilvēktiesības, tiesiskums un kopīgi noteikumi, vienlaikus ņemot vērā vides un sociālo atbildību, līdzsvarota tirdzniecības politika var būt veids, kā Eiropas darbaspēka produktus un zinātību ienest ārvalstu tirgos, veicinot tehnoloģisko inovāciju, patērētāju izvēles iespējas un zemākas cenas, bet vienlaikus stiprinot mūsu ģeopolitisko pozīciju pasaulē un veidojot saikni ar citiem kontinentiem un kultūrām. Tomēr jāņem vērā ne tikai patērētājs, bet arī ražotājs. Eiropas Savienībai tirdzniecības attiecībās ir jānodrošina patiesi vienlīdzīgi konkurences apstākļi, lai izvairītos no ekonomiskiem un sociāliem traucējumiem, pieprasot konkrētu savstarpību visām valstīm, kuras vēlas ienākt tās vienotajā tirgū. Mums ir jānodrošina, ka tirdzniecība neveicina negodīguma izmantošanu vai dzīves līmeņa pazemināšanos, kā arī nerada vienpusēju atkarību. Tāpēc ir jāievieš aizsardzības pasākumi, lai līdzsvarotu patērētāju individuālās vajadzības ar mūsu sabiedrību kopējo labumu. Šajā ziņā mums ir jāklūst stingrākiem – Eiropai ir sev jānodrošina līdzekļi, lai atgūtu savas spējas strādāt, nodrošināt, pabarot un ražot iekšzemē, izmantojot tradicionālās lauksaimniecības un pārtikas nozares un rūpniecības nozares, kā arī turpinātu attīstīt tās enerģiju, kritiski svarīgas izejvielas, pārstrādi un sastāvdaļu ražošanas spējas un pakalpojumu nozari. Tā ir ne tikai ekonomiska, bet arī ekoloģiska un ģeopolitiska problēma.

Lai mūsu valstis varētu ieņemt spēcīgu vietu konkurējošo lielvaru pasaulē, tostarp pasaules tirdzniecībā, Eiropai ir jānodrošina uzturdrošība un atvērta stratēģiskā autonomija, jo īpaši ar ilgtspējīgiem

pētniecības centieniem, piemēram, digitālo un jauno tehnoloģiju jomā. Atbalstot uz noteikumiem balstītu daudzpusēju kārtību nolūkā veicināt godīgu starptautiskās tirdzniecības konkurenci, tai arī jābūt gatavai aktīvi aizstāvēt savas intereses un vērtības, izmantojot divpusējus nolīgumus un autonomus instrumentus. Mums ir jāpaliek atvērtiem pasaulei, taču nedrīkstam ļaut autoritāriem režīmiem izmantot mūsu vienoto tirgu vai nozagt mūsu uzņēmumu intelektuālo īpašumu un tādējādi ar kiberuzbrukumiem un ļaunprātīgu ietekmi apdraudēt mūsu demokrātiskās sabiedrības.

Digitalizācija jau tagad maina veidu, kā mēs sazināties, strādājam un dzīvojam. Jaunajā digitālajā laikmetā Eiropa nodrošinās patiesu labklājību tikai tad, ja tā pārliecinoši investēs pētniecībā un inovācijā un nodrošinās pienācīgu vidi fiziskās un digitālās infrastruktūras izvēšanai. Mēs kā kristīgie demokrāti nemeklējam naudu, varu vai ideoloģiju, bet gan kopīgu labumu, kuram vienmēr būtu jāveicina mūsu izvēle inovācijas jomā. Cilvēkam jābūt centrā. Mēs vēlamies tādu digitālo revolūciju, kas ir saskaņā ar mūsu kopīgajām vērtībām un ētiku. Mūsaprāt, inovācija pati par sevi nav mērķis. Tā ir līdzeklis, kā uzlabot cilvēku dzīvi. Mēs vēlamies radīt apstākļus, kas ļautu cilvēkiem kontrolēt nākotnes tehnoloģijas, jo īpaši ar izglītības palīdzību, jo ne visur pasaulē tā notiek. Mums ir jāizstrādā vidēja termiņa un ilgtermiņa regulatīvā pieeja mākslīgajam intelektam un lielajiem datiem, kuras pamatā būtu cilvēka cieņas veicināšana pretēji transhumanistu un eigēnistu ideoloģijām vai cilvēka ķermeņa padarīšanai par precī.

Vienlaikus mums jābūt modriem un jāizvairās no tiem pašiem politiskajiem un sociālajiem satricinājumiem, ko radījusi pirmā industriālā revolūcija. Neraugoties uz sniegtajiem lielajiem ieguvumiem, tā sabiedrībā radīja arī lielas atšķirības starp uzvarētājiem un zaudētājiem. Atšķirībā no notikušā pagātnē mēs vēlamies mērķtiecīgi izmantot tehnoloģiskos sasniegumus, lai radītu miljoniem jaunu darbvieta un atbalstītu iedzīvotājus šajā digitālās pārkārtošanās procesā. Šajā revolūcijā nevienam nedrīkst atstāt novārtā, un tam būs vajadzīgi būtiski prasmju pilnveides centieni izglītībā, arī saistībā ar zaļo pārkārtošanos un tehnoloģisko progresu. Eiropai arī jāturpina diskusijas ar citām valstīm un organizācijām, jo īpaši ar līdzīgi domājošām valstīm un organizācijām, lai rastu plašākus risinājumus tādām kopīgām problēmām kā digitālā tirdzniecība, datu plūsmas un nodokļi.

3. Kultūras un Eiropas dzīvesveida aizsardzība

To visu darot, Eiropa varēs nodot rītdienas eiropiešiem spēju rīkoties cilvēces un sociālā un ekonomiskā progresā labā, pamatojoties uz principiem, kas mūs vieno. Eiropa nav ne neitrāla telpa, ne vienkārši vienotais tirgus, ne arī viena no starptautiskajām organizācijām. Tās pamatā ir civilizācija, kas dzimusi, grieķu-latīņu mantojumam sastopoties ar ebreju un kristiešu pilāriem, un kas nogājusi garu ceļu caur viduslaikiem, renesansi un apgaismību. Ideja par Eiropu nozīmē ģeogrāfisku un garīgu telpu vairāku tūkstošu gadu garumā. Mēs visi kopā esam Eiropas pilsoņi, un tāpēc mums savā mantojumā kopā ar nacionālo identitāti ir jāizkopj kopīga Eiropas identitāte.

Šodienas Eiropa būs labāk sagatavota turpmākiem uzdevumiem, ja tā atzīs un novērtēs, nosauks vārdā un nodos tālāk šīs intelektuālās un garīgās saknes, kas gadsimtiem ilgi ir veicinājušas mūsu kultūru daudzveidību. Savā daudzveidībā mūsu valstis vieno šī kopīgā izcelsme, pateicoties noteiktam dzīvesveidam, cilvēka un sabiedrības koncepcijai un tās pārņemšanai tiesībās, arhitektūrā un urbanizācijā, valodās un mākslās. Ja Eiropas vēsture bieži ir bijusi traģiski neuzticīga šim mantojumam, tā ir piedzīvojuši, kā mūsu kopīgā civilizācija nobriest, pat pateicoties mūsu kļūdām. Tagad vairāk nekā jebkad agrāk ir nepieciešams saglabāt un nodot tālāk nākotnei to, ko mēs no tās saņemam, – katras personas neatņemamās cieņas principu un solidaritāti, īpašu uzmanību pievēršot visneaizsargātākajām personām, beznosacījumu apziņas brīvības, reliģijas brīvības un vārda brīvības aizsardzību, atbildības sajūtu un tieksanos uz kopējo labumu, patīku sarunāties, pieklājības mākslu, prāta un mērenības pieeju, rūpes par taisnīgumu un vēlmi pat pielietot spēku, ja tas vajadzīgs likuma ievērošanas labā, vienlīdzību likuma priekšā un jo īpaši vīriešu un sieviešu vienlīdzību. Kristīgās demokrātijas politiskajai tradīcijai, kas jo īpaši saistīta ar Eiropas civilizācijas mantojumu, šīs vērtības ir pamatā.

Visbeidzot, Eiropa var piedāvāt rītdienas pasaulei lojalitāti, ko tā ir saņēmusi no šiem Eiropas dzīvesveida pamatprincipiem. Lai to paveiktu, tai vispirms ir atkārtoti jāaņem nodot savu mantojumu nākamajām paaudzēm, izmantojot izglītības centrālo lomu, lai tā varētu palielināt viņu brīvību un vienlaikus uzlabot viņu izpratni par mums kopīgo. Pienākums atcerēties un vēstures mācības nenozīmē pastāvīgu vainu vai to

sakņu noliegšanu, kas mūs padara par to, kas mēs esam. Atteikšanās no saknēm var mūs tikai izolēt individuālistā, jēgas zaudēšanā, komunitāros konfliktos, tādējādi paverot telpu tādām ideoloģijām kā radikālais islāms. Novērtēt un iepazīties ar unikālo civilizāciju, ko mēs saņemam no mūsu priekšgājējiem, ir vēl jo vairāk nepieciešams, lai būtu iespējama identificēšanās un piederības sajūta. Jauniem imigrantiem ir svarīgi iepazīt un novērtēt mūsu civilizāciju un Eiropas dzīvesveidu, lai viņi apzinātos kopīgos atskaites punktus un justos integrēti sabiedrībā, kurā mēs dzīvojam kopā un kuras daļa viņi ir. Lai gan atbildība par integrāciju galvenokārt gulstas uz dalībvalstīm, Eiropas Savienība atbalsta valstu iestādes.

Sekmīga integrācija ir nepieciešama, lai pilsoniskā saikne varētu pastāvēt. Cilvēku uzņemšana bez reālas iespējas piedāvāt viņiem vietu mūsu sabiedrībā neko labu nedod. Tas ātri noved pie eksploatacijas un sliktiem darba apstākļiem migrējošiem darba ņēmējiem vai integrācijas problēmām, arī nākamajās paaudzēs. Tāpēc integrācijai vienmēr vajadzētu būt prioritātei kā abpusējam uzdevumam gan sabiedrībai, gan jaunpienācējam. Tā prasa pilsonisko izglītību, valodas apguvi, darba atrašanu un mūsu sabiedrības normu un vērtību pieņemšanu. No otras puses, ikvienam, kurš pilnāpziņīgi izvēlas iesaistīties mūsu sabiedrībā, ir arī jāsaprot, ka viņš ir piederīgs un ka viņam šeit ir nākotne kā pilntiesīgam pilsonim.

Cilvēki nav nenošķirami atomi, kas attīstās neitrālā telpā. Šo kopīgo atskaites punktu kopīga izmantošana ir priekšnoteikums miermīlīgai dzīvei sabiedrībā. Tas nozīmē, ka, nezaudējot humāno perspektīvu, ir jānodrošina stingrāka robežu kontrole un migrācijas plūsmu kontrole, bez kuras jebkura sabiedrība varētu tikt destabilizēta. Ikviens cilvēks vēlas dzīvot pasaulē ar labi pazīstamu kultūru, valodu un dzīvesveidu. Neviena migrācijas politika nevar izslēgt šo vajadzību, vienlaikus ņemot vērā tikai ekonomiskos aprēķinus, attaisnojot mūsu nespēju vai veicinot pārvietošanos. Primāras tiesības nav tikt uzņemtam kāda cita mājā, bet gan būt spējīgam dzīvot savā mājā.

Lai tās būtu pilnībā efektīvas, Eiropai ir jāaņem efektīvāk stiprināt sadarbību ar izcelsmes valstīm, atbalstot Āfrikas un pasaules jaunattīstības un ekonomiski strauji augošo valstu attīstību un reģionālo integrāciju. Šā līdzsvara atjaunošana ir būtiska, jo mēs vēlamies saglabāt patvēruma tiesības, kas ir daļa no mūsu civilizācijas. Šis cilvēces pienākums nozīmē ar cieņu uzņemt tos, kuri ir patiesi apdraudēti vai vajāti,

nepieļaujot cilvēku tirdzniecības tīkliem izmantot nekontrolētas migrācijas plūsmas. Nodrošināt to, ka tikai likumīgu atļauju saņēmušie ieceļo Eiropā, ir priekšnoteikums mūsu sabiedrību vienotībai, kā arī cilvēku drošībai aiz mūsu sauszemes un jūras robežām. Nelikumīga šķērsošana noved pie reālām cilvēku traģēdijām. Kopš 2014. gada, kad sākās migrācijas vilnis, Vidusjūrā ir gājuši bojā vairāk nekā divdesmit tūkstoši migrantu. Šī krīze ir radījusi nopietnas grūtības nodrošināt efektīvu ārējo robežu kontroli saskaņā ar Šengenas acquis, kā arī grūtības migrantu uzņemšanā un pārvaldībā pēc ierašanās. Tā arī izcēla plašākus strukturālos trūkumus Savienības ārējo robežu sargāšanā.

4. Politikas aizsardzība

Kopīgā civilizācijā ir nepieciešams nodot tālāk demokrātijas un līdzdalības praksi, lai arī turpmāk būtu iespējama politika, proti, debates un kopīga rīcība. Tas nozīmē apzināties, kas mūs vieno. Sabiedrība nav ne atsevišķu vientulībai nolemtu personu kopums, ne cīņa starp atsevišķām grupām, kuras katra aizstāv savas intereses vai identitātes. Mūsu kopīgā daba un kultūra, drošība un labklājība, miers un taisnīgums ir pamats kopīgam labumam, pret kuru neviens nevar būt vienaldzīgs un kuru veicināt ir visu pienākums. Uzlabot informētību par šo kopīgo perspektīvu ir vēl jo vairāk nepieciešams laikā, kad sociālās, ģeogrāfiskās un kopienu atšķirības vājina Eiropas sabiedrību vienotību.

Sabiedrības atomizēšanās veicina pilsoniskās saiknes izzušanu. Ir apdraudēta pati politikas iespēja, bez kuras var dominēt tikai vardarbība. Politikas nozīmes atgūšana nozīmē vēlreiz apstiprināt, ka to nevar nošķirt no morālās prasības kalpot kopējam labumam. Tas ir atgādinājums, ka gan pilsoņu pienākumi, gan vēlēto pārstāvju pienākumi ietver rūpes par patiesību un prasa zināšanas. Tas nozīmē nepieļaut, ka tiek konfiscētas publiskās debates, tās padarot par anatēmu vai pārmērību, un ka publiskās darbības tiek izšķīdinātas vēlēšanu taktikā, dezinformācijā un pastāvīgā komunikācijā, kā arī cīnīties pret šo ievirzi, jo īpaši veicinot plašsaziņas līdzekļu brīvību. Tā ir patiesā demokrātiskā plurālisma nozīme. Politiskā lojalitāte nozīmē palikt paškritiskiem. Mūsu ikdienas prakse ir jābalsta uz kristīgās demokrātijas principiem. Šī ētiskā prioritāte ir nosacījums iedzīvotāju uzticības atjaunošanai. Tā ir patiesām steidzama, jo neuzticēšanās demokrātiskām iestādēm ir viena no mūsdienu būtiskajām problēmām.

Pieaugošā sabiedrību sarežģītība ir viens no iemesliem, taču mums nevajadzētu arī būt akliekiem un neredzēt spēkus, kas uzbrūk demokrātijas pamatam.

Kristīgajai demokrātijai ir nozīme samierināšanās procesā – mums ir jāpanāk vienošanās starp ļoti atšķirīgiem viedokļiem visā Eiropā.

Politikas nozīmes atgūšana ietver arī tiesiskuma beznosacījumu ievērošanu un patvaļības varas noliegšanu. Eiropas Savienībai ir jānosaka skaidri, taisnīgi un objektīvi kritēriji tiesiskuma noteikšanai, ko nevar ļaunprātīgi izmantot ideoloģiskās cīņās par tā turpmāko formu. Lai saglabātu sociālo kārtību, būtiska nozīme ir tiesiskuma vērtībām un neatkarīgai tiesu varai. Šīs vērtības ir politiskie kritēriji, kas jāievēro valstīm, kuras vēlas pievienoties Eiropas Savienībai. Tās ir konsekventi un objektīvi jāuzrauga katrā dalībvalstī. Turklāt tiesiskumu aizsargā arī dinamiska sabiedrība. Mums ir jāveicina noturīga kopiena, atbalstot patiesu vietējo pilsonisko sabiedrību. Jo īpaši krīzes laikā dinamiska sabiedrība ir labākais veids, kā noturēt cilvēkus kopā.

Visbeidzot, politikas nozīmes atgūšana nozīmē atjaunot demokrātiju atbilstoši tās būtībai. Šī politiskā sistēma, kas dzimusi Eiropā pirms divdesmit pieciem gadsimtiem, nozīmē, ka cilvēkiem ir tiesības pārvaldīt sevi, pašiem pieņemot pilsoniskajā dialogā nobriedinātus lēmumus. Lai gan šī tieksme uz brīvību 20. gadsimtā triumfēja pār nacistisko un padomju totalitārismu, šķiet, ka demokrātiskā pieredze atkal ir apdraudēta, jo parādās jauni atsvešināšanās veidi, jaunu tehnoloģiju pieļautās bezprecedenta melu izplatības blakusefekti, globalizācijas pieaugums un tādu nepolitisku iestāžu attīstība, kuras neuzņemas atbildību pret iedzīvotājiem. Šajā kontekstā daudzi Eiropas iedzīvotāji jūt, ka viņi vairs nevar ne lemt, ne sniegt nozīmīgu ieguldījumu demokrātiskajā procesā un ka viņi zaudē kontroli pār savu likteni.

Eiropas Savienībai nevajadzētu būt to struktūru vidū, kuras vainojamas šajā atsavināšanās sajūtā. Tai ir jāievēro subsidiaritātes princips, kas ir tās pamatā un kas ir noteikts Līgumos, lai ikviens lēmums tiktu pieņemts iedzīvotājiem vistuvākajā attiecīgajā līmenī, un tikai gadījumos, kad ir dalīta kompetence, – Eiropas mērogā, “ja paredzētās darbības mērķus nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstīs”. Subsidiaritātei būtu jāpalīdz mazināt plaisu starp Eiropas projektu un reālo situāciju uz vietas. Tāpēc ir jāievēro, ka ir jomas, kas ir valstu kompetencē un kas Līgumos

nav tieši definētas kā Savienības jomas (kompetences piešķiršanas princips), un tās nedrīkst pārveidot par Eiropas politikas jomām, savukārt Eiropas Savienībai ir jāsaņem skaidras pilnvaras efektīvi rīkoties jomās, kurās mums ir jāparāda kopīgs spēks. Solidaritātes un subsidiaritātes vērtība un spēks prasa arī lojalitāti un katra locekļa pienākumu izpildi.

Tā kā Eiropas tiesību aktiem ir reāla ietekme uz cilvēku dzīvi, mums ir vajadzīga Eiropa, kas ir patiesa pret demokrātiju. Tāpēc iedzīvotājiem ir jābūt iespējai paust viedokli par lēmumiem Eiropas līmenī, vai arī tiks apdraudēta demokrātija pašās dalībvalstīs. Tā kā Eiropa ir radījusi valodu, kultūru un tautu daudzveidību, tai ir jāsauglabā patiesums pret konkrētu politisko sistēmu. Eiropas unikālais modelis ir demokrātisku nāciju savienība, kas dzimusi kopīgā civilizācijā. Eiropas projekts var atjaunot iedzīvotāju pilnīgu suverenitāti, izmantojot efektīvu aliansi un kopīgas stratēģijas, kas ļaus mūsu valstīm risināt globālās problēmas, ar kurām mēs kopīgi saskaramies. Pamatojoties uz to, mēs spēsim pārvarēt krīzes un nodot nākamajām paaudzēm iespēju turpināt demokrātisko brīnumu.

Šodien mums ir vajadzīga šāda pieeja, lai vadītu Eiropas Savienību pret daudzajiem apdraudējumiem, kas mums stāv priekšā. Mūsu Eiropas pārlicība izriet no apzināšanās, ka tikai ar stingru Eiropas garu un rīcību mēs spēsim ietekmēt sarežģītos laikus, kas mūs sagaida, un kļūt stiprākiem. Mēs uzskatām, ka mūsu demokrātiskās sabiedrības ir pietiekami noturīgas, lai pārvarētu mūsdienu globālās krīzes. Cerība uz labāku nākotni ir kristīgi demokrātiskā atbilde uz bailēm. Kristīgā demokrātija nav tikai tukšs pagātnes vārds. Tā ir piepildīta ar laikā pārbaudītām vērtībām, kā arī ambiciozu redzējumu par Eiropas Savienības un tās tautu nākotni. Tā ir labākais orientieris, kas var rādīt ceļu eiropiešiem turpmākajos gados. Šo iemeslu dēļ mēs esam cieši pārliecināti, ka Eiropas nākotne ir cieši saistīta ar kristīgās demokrātijas nākotni.

¹ LES 5. panta 3. punkts.